

Marja Rämä

Marraskuun kärpäset

17300 sanaa aikamatkalta 1938 - 2018

MARRASKUUN KÄRPÄSET

MARRASKUUN KÄRPÄSET

40 TARINAA

17300 SANAA

AIKAMATKALTA 1938 - 2018

Marja Rämä

Kirjoittajan aikaisemmat julkaisut

HARJASTUKAT – Seitsemän tarinaa hevosena elämisestä 2016

ARTEMIS – Kaikki elämäni kissat 2016

TERVEISIN MARJA – Yökävelijä 2016

VALEPOTILAS – Päiväkirjamerkintöjä suljetulta osastolta 2017

HARJOITTELIJA – Onnettaren hylkäämät 2018

Marraskuun kärpäset

Copyright © Marja Rämä

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-800-312-0

LUKIJALLE

Ihminen on saanut kultaisen unohtamisen lahjan. Miksi kuitenkin jotkut asiat ja tapahtumat palaavat mieliimme?

Eletyn elämän muistot ovat merkityksellisiä suruineen ja iloineen. Menneisyys ilman niitä saattaisi olla autio.

Näissä kertomuksissa olen palannut aluksi lapsuuteni muistoihin. Silloin ei ollut televisioita, kodinkoneita, tietokoneita ja harvalla edes puhelinta. Kännyköistä ei osattu edes uneksia!

Myöhemmin iän karttuessa, elämään on tullut uusia ulottuvuuksia. Valmistuminen sairaanhoitajan ammattiin on antanut tyydytyksen ja tyytyväisyyden tunteen. Se oli oikea valinta. Elämänpiiri on laajentunut ja tajuntaan iskeytynyt tuhannen kilometrin vauhdilla dataa. Kaikenlaista informaatiota tallentuu yhä edelleen aivojen limbiseen järjestelmään noustakseen sieltä taas yllättäen tietoisuuteen.

Meillä kaikilla muistikuvia tulvahtelee mieliimme mitä erilaisimmissa tilanteissa, mutta onko aika kullannut vanhimmat muistomme?

Alapitkän Koskiniemessä 20.05.2018

Marja Rämä

Matti Nykästä siteeraten:

”ELÄMÄ ON LAIFFII”

PAHA KÄSI

Se käsi oli naisen käsi ja se löi ja antoi luunappeja pihan lapsille ihan aiheetta, aina ohi kulkiessaan. Se käsi oli luiseva ja kova. Se paiskoi myös pihan kissoja, kun ne eksyivät pahan käden portaille. Koirille tuli potkuja.

Kaikki lapset olivat tottuneet saamaan tukkapöllyjäkin pahalta kädeltä, eikä kukaan niistä pahemmin valittanut. Se ei ollut pahoinpitelyä, mutta pienimmille se tuotti pahaa mieltä ja välillä tuli itkukin silmään. Kukaan ei ymmärtänyt, miksi pahan käden omistajatäti oli aina ilkeä. Yksi pihan isommista pojista sanoi kerran, että täti ei hallinnut kättään, vaan sitä hallitsi paha noita.

Tämä tuntui lapsista hyvältä selitykseltä, eiväthän he tunte-neet ketään toista ihmistä, jolla olisi ollut niin hallitsematonta kättä. Vähitellen mielikuvitukset alkoivat lentää ja isommat lap-set keksivät tarinoita noita-akoista ja alkoivat nähdä myös noi-tamaisia piirteitä kyseisessä tädissä. Kerran yksi pojista kävi pis-tämässä tädin oven eteen varsiluudan ja siitäkös paha käsi pil-lastui. Se lennätti luutaa kuin keihästä pitkälle pihaa.

Silloin nähtiin, että siinä kädessä oli myös pahan lisäksi voi-maa! Paha käsi jatkoi luunappien ja tukistusten antamista ja teki sen tavalla, jota lasten vanhemmat eivät koskaan nähneet. Olisi-vatko edes uskoneet! Jostain syystä kukaan ei kertonut kotonaan pahasta kädestä. Sitten pihan kaksi koira, Turre ja Lalli alkoivat

murista ja näytellä hampaitaan pahakätiselle. Tämä tietysti hämmästytti lapsia ja vielä enemmän koirien omistajia. Nämä kul-taiset koiraveljet olivat aina olleet ylitsevuotavan ystävällisiä kaikille pihalaisille ja muillekin ihmisille sekä koirille. Selitys vihamieliselle murinalle oli lasten mielestä koirien kyky vaistota pahakätinen noita-akaksi.

Pahakätinen oli aikuisten kanssa imelän ystävällinen ja tees-kenteli lapsirakkautta vanhempien kanssa keskustellessaan. Asuntoonsa mennessään hän loi viimeiseksi vielä julman kat-seen pihalla leikiviin lapsiin.

Talvi tuli, ja isommat pojat päättivät kostaa pienempien puo-lesta. Aikaisin eräänä aamuna he veivät sangolla vettä pahakäti-sen rappusille. Se muutti askelmat kiiltävän liukkaiksi. Niinpä pojat saivat kostonsa. Pahakätinen avasi oven ja astui varomat-tomasti ulos saman tien liukastuen ja rojahtaen pitkin pituuttaan alas.

Kukaan ei epäillyt mitään tahallaan aiheutettua, ja lapset pi-tivät tiedon tapahtuneesta itsellään. Paha käsi murtui ranteesta ja se jouduttiin kipsaamaan ja laittamaan kantositeeseen. Eipä tul-lut luunappeja, eikä tukistuksia koko talvena. Kiltimpi käsi piteli kävelykeppiä, eikä alkanut korvata pahaa kättä. Lapset seurasi-vat pahakätisen menoa ulos portista ja huutelivat perään varoi-tuksia liukkaista kaduista. Isommista pojista tuli melkein sanka-reita muiden silmissä ja yksi heistä ilmoitti olevansa ”Ritari Uh-karohkea”.

Paha käsi ei koskaan parantunut entiselleen, vaan ranteeseen jäi mutka, joka ei enää toiminut niin norjasti kuin ennen. Kahvikuppikaan ei pysynyt kunnolla hänen pahassa kädessään.

Muistipankista ammennettuja mielikuvia alkaen vuodesta 1938 ja sodan ajan jälkeisestä elämästä Kuopion vuokratartanoissa, lapsista ja aikuisista, niukkuudesta ja keinoista selviytyä arjesta päivästä toiseen. Lapsen näkökulmasta elämä oli aika huoletonta, eihän kokemusta muusta ollut. Kaikkea oli vähän ja jossain vaiheessa sitä vähääkin oli jaossa vain ostokorteilla. Ihmeen hyvin vanhempamme selvisivät ja toivat meidät kohti parempia aikoja.

Myöhemmistä päiväkirjamerkinnoistä nousseet muistot tulevat nuoruudesta, aikuisuudesta, kokemuksista, ystävydestä ja elämästä ruuhkavuosina. Vanhuus tuo aikaa ihmetellä, minne ne vuodet oikein katosivat.

17300 sanaa ja 40 tarinaa ovat aikamatka vuosikymmenestä toiseen, aina nykyisyyteen vuonna 2018.

BoDTM
BOOKS on DEMAND